

U S T A W A

z dnia 2017 r.

o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych

Art. 1. W ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1888, z późn. zm.¹⁾) po art. 27a dodaje się art. 27b w brzmieniu:

„Art. 27b. 1. Minister właściwy do spraw finansów publicznych podaje do publicznej wiadomości, corocznie w terminie do 30 września, indywidualne dane:

- 1) 4.500 podatników o najwyższych przychodach, z wyłączeniem podatkowych grup kapitałowych,
- 2) podatkowych grup kapitałowych bez względu na wysokość osiągniętych przychodów

– zawarte w zeznaniu, o którym mowa w art. 27 ust. 1, złożonym za rok podatkowy, który zakończył się w roku kalendarzowym poprzedzającym podanie danych do publicznej wiadomości, według stanu na pierwszy dzień miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym indywidualne dane podatników mają zostać podane do publicznej wiadomości.

2. W przypadku gdy spośród podatników, o których mowa w ust. 1 pkt 1, liczba podatników mających najniższe przychody jest większa niż 1, do publicznej wiadomości podawane są indywidualne dane wszystkich tych podatników o najniższych przychodach.

3. Indywidualne dane, o których mowa w ust. 1, obejmują:

- 1) nazwę i numer identyfikacji podatkowej (NIP) podatnika;
- 2) wskazanie roku podatkowego;
- 3) informacje o wysokości:
 - a) osiągniętych przychodów,
 - b) poniesionych kosztów uzyskania przychodów,
 - c) osiągniętego dochodu albo poniesionej straty,
 - d) podstawy opodatkowania,
 - e) kwoty należnego podatku.

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 1926, 1933 i 1948 oraz z 2017 r. poz. 60, 624, 648 i 1089.

4. Na zasadach określonych w ust. 1 i 2, do publicznej wiadomości mogą zostać podane indywidualne dane o efektywnej stopie podatkowej obliczonej jako procentowy udział kwoty podatku należnego w zysku brutto wykazanym w sprawozdaniu finansowym za rok podatkowy, o którym mowa w ust. 1.

5. Podanie do publicznej wiadomości indywidualnych danych, o których mowa w ust. 1, nie narusza przepisów o tajemnicy skarbowej.”.

Art. 2. Przepis art. 27b ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się począwszy od roku podatkowego, który rozpoczął się przed dniem 1 stycznia 2018 r. i zakończy się po dniu 31 grudnia 2017 r.

Art. 3. 1. Przepis art. 27b ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się odpowiednio do indywidualnych danych zawartych w zeznaniu, o którym mowa w art. 27 ust. 1 tej ustawy, złożonym za lata podatkowe, które rozpoczęły się po dniu 31 grudnia 2011 r. i zakończyły się przed dniem 1 stycznia 2018 r., z tym że podanie do publicznej wiadomości tych danych następuje w terminie do dnia 30 września 2018 r.

Art. 4. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2018 r.

ZA ZGODNOŚĆ POD WZGLĘDEM PRAWNYM,
LEGISLACYJNYM I REDAKCYJNYM

Renata Łućko
Zastępca Dyrektora
Departamentu Prawnego w Ministerstwie Finansów

/- podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Uzasadnienie

1. Uzasadnienie potrzeby i cel wydania aktu

Projekt ustawy wprowadza do ustawy *o podatku dochodowym od osób prawnych* regulacje umożliwiające ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych (Ministrowi Rozwoju i Finansów) publikowanie informacji, zawierającej dane dotyczące wybranych, podstawowych danych/informacji podatkowych, wynikających ze składanych przez podatników podatku dochodowego od osób prawnych zeznań podatkowych tj. danych o:

- 1) wysokości osiągniętych przez poszczególnych podatników w danym roku podatkowym przychodów, lub
- 2) wysokości poniesionych kosztów uzyskania przychodów, lub
- 3) wysokości osiągniętego dochodu albo poniesionej straty, lub
- 4) wysokości podstawy opodatkowania lub
- 5) kwocie należnego podatku.

Ponadto informacja ta może zostać poszerzona o wskazanie efektywnej stopy podatku. Z uwagi na to, że pojęcie „efektywnej stopy podatku” jest kategorią z zakresu analizy finansowej, nie posiadającą legalnej definicji w projekcie wskazano sposób jej obliczenia, na potrzeby projektowanej ustawy.

Wskazany zakres danych ma charakter szeroki. Projekt przewiduje, że niektóre kategorie informacji mogą nie być podawane do publicznej wiadomości. Faktyczny zakres upublicznianych danych uwzględniać będzie możliwości techniczne, a także postęp w digitalizacji poszczególnych danych źródłowych. Jako dane, które mogą, ale nie muszą być podawane do publicznej wiadomości należy wskazać informację o efektywnej stopie podatkowej. Ponadto w odniesieniu do podatników posiadających status podatkowej grupy kapitałowej z uwagi na właściwe regulacje prawne, nie jest możliwe podanie do publicznej wiadomości wszystkich powyżej wskazanych danych. Część podatników posiadających taki status nie wykazuje bowiem w składanym zeznaniu wysokości osiągniętych przychodów.

Uzasadnieniem wprowadzenia takiego rozwiązania jest przede wszystkim dbałość o interes społeczny i gospodarczy państwa, przejawiający się m.in. w sytuacji, w której nieliczna (proporcjonalnie) grupa podatników podatku dochodowego od osób prawnych generuje przeważającą część opodatkowanych przychodów, przy jednoczesnym braku, w wielu

przypadkach, odpowiedniego poziomu płaconego podatku. Oznaczać to może brak odpowiedniej relacji płaconych przez podatników podatków do skali prowadzonej działalności. Istnieje w takiej sytuacji potencjalny konflikt interesu prywatnego z interesem publicznym, gdyż dane te objęte były dotychczas tajemnicą skarbową, a zatem stanowiły jedynie element relacji między przedsiębiorstwem (podatnikiem) a organem podatkowym.

Istotną wartością dla państwa jest odpowiedzialne podejście przedsiębiorców do prowadzenia działalności biznesowej. Zarówno zgodnie z zasadami CSR promowanymi przez Komisję Europejską, jak i koncepcją RBC (*responsible business conduct* – odpowiedzialne prowadzenie działalności biznesowej) promowaną przez OECD, kwestia transparentności oraz ujawniania informacji z prowadzonej działalności jest kluczowa. *Wytyczne OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych* m.in. zalecają, aby przedsiębiorstwa przestrzegały wysokich standardów w zakresie ujawniania informacji rachunkowych, finansowych i innych, w tym także kwestii dotyczących środowiska i społeczeństwa. Ponadto, zgodnie z Wytycznymi OECD przedsiębiorstwa powinny ujawniać rzetelne informacje na temat wszystkich podstawowych kwestii dotyczących działalności, struktury organizacyjnej, sytuacji finansowej, wyników, własności i nadzoru przedsiębiorstwa. Dostępność informacji objętych proponowaną regulacją dla szerokiego grona interesariuszy, w tym m.in. organizacji pozarządowych, organizacji pracodawców, organizacji branżowych, związków zawodowych, pracowników i in. może mieć wpływ na budowanie zaufania społecznego a także na kontrolę społeczną zachowań przedsiębiorstw.

Należy zwrócić uwagę, iż duże przedsiębiorstwa mają znacznie więcej możliwości, zarówno prawnych jak i finansowych, podejmowania takich działań, które końcowo wpływają na niższe zobowiązanie podatkowe.

Również na gruncie unijnym zwraca się uwagę na możliwość podejmowania przez podatników działań umożliwiających takie planowanie podatkowe, którego efektem może być unikanie opodatkowania w danym kraju. Często są to praktyki o charakterze tzw. agresywnego planowania podatkowego. Skutkiem tego rodzaju działań jest uzyskiwanie przez podmioty je stosujące nieuzasadnionej przewagi konkurencyjnej, co zaburza równą konkurencję na danym rynku. Opisane zjawisko uderza przede wszystkim w małe i średnie przedsiębiorstwa.

Rozwiązanie przewidziane w projekcie ustawy, przewidujące publikowanie danych podatkowych dotyczących indywidualnych podatników, funkcjonuje już obecnie w systemach prawnych innych państw Unii Europejskiej. Przykładem tego rodzaju regulacji może być

ustawodawstwo duńskie, które przewiduje, iż informacje o kosztach, obrotach, dochodach, czy podatkach poszczególnych firm znajdują się na ogólnodostępnej stronie rejestru duńskich firm, tzw. rejestr CVR. Również w Szwecji istnieje możliwość uzyskania informacji o prowadzonej przez przedsiębiorców działalności, z tym że informacje te są dostępne na wniosek. W Szwecji informacje można uzyskać w Urzędzie ds. rejestracji przedsiębiorstw Bolagsverket (dane dotyczące obrotów, strat i zysków firmy), a także w Urzędzie podatkowym Skatteverket (dane dotyczące podatków firmy).

2. Rozwiązania proponowane w projekcie ustawy

Projekt przewiduje udostępnianie danych zawartych w zeznaniach podatkowych. Upublicznianie informacji dotyczących rozliczeń podatkowych będzie możliwe dzięki zniesieniu tajemnicy skarbowej w stosunku do niektórych danych wynikających z zeznań składanych przez podatników podatku dochodowego od osób prawnych. Minister właściwy do spraw finansów publicznych uzyska kompetencję do podania do publicznej wiadomości takich informacji, w szczególności poprzez publikację elektroniczną.

Zakłada się, iż zakres informacji z zeznań podatkowych objętych upublicznianiem obejmie przychody, koszty uzyskania przychodów, osiągnięty dochód lub poniesioną stratę, podstawę opodatkowania i kwotę należnego podatku. Publikowane będą także dane identyfikujące podatnika, tj. nazwa i identyfikator podatkowy NIP wraz ze wskazaniem roku podatkowego, za który te informacje są publikowane. Podana do publicznej wiadomości będzie mogła być także efektywna stopa podatkowa obliczona jako procentowy udział kwoty podatku należnego w zysku brutto wykazanym w sprawozdaniu finansowym.

Podawane do publicznej wiadomości będą dane dotyczące 4.500 podatników o najwyższych przychodach (co odpowiada ok 1% wszystkich podatników podatku dochodowego od osób prawnych), a także podatników posiadających status podatkowej grupy kapitałowej bez względu na wysokości przychodów. Wskazanie na podatników posiadających status podatkowej grupy kapitałowej związane jest z tym, iż nie wszyscy tacy podatnicy są obowiązani w składanym zeznaniu do zawarcia informacji o wysokości osiągniętych przychodów. Projektowane rozwiązanie obejmie zatem tylko tych podatników, których wpływ na gospodarkę i budżet państwa jest istotny z punktu widzenia zarówno ich pozycji na rynku, jak też z uwagi na ich potencjalny wpływ na dochody budżetu państwa.

Proponuje się, aby stosowne dane podatkowe były publikowane w terminie do końca września roku następującego po zakończeniu roku podatkowego danego podatnika.

Jednocześnie w celu umożliwienia prawidłowego ustalenia informacji, które mają być podane do publicznej wiadomości, zakłada się, iż będą one zawierać dane według stanu na pierwszy dzień miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym informacja ma zostać podana do publicznej wiadomości. Również w celu ustalenia podatników, których dane będą podawane do publicznej wiadomości wykorzystywane będą dane wynikające ze złożonych zeznań podatkowych według stanu na pierwszy dzień miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym informacja ma zostać podana do publicznej wiadomości. Wprowadzenie takiego rozwiązania jest niezbędne z uwagi na możliwość składania przez podatników korekt deklaracji, a więc konieczne jest zapewnienie ścisłej daty, według której będą ustalane dane przewidziane do upublicznienia.

W ramach przepisów przejściowych wskazuje się, iż nowe regulacje będą miały zastosowanie począwszy od roku podatkowego, który rozpoczął się przed dniem 1 stycznia 2018 r. i zakończy się po dniu 31 grudnia 2017 r. Ponadto proponuje się, aby podane do wiadomości były także dane podatników wynikające z zeznań za wcześniejsze lata podatkowe, począwszy od roku podatkowego rozpoczynającego się po dniu 31 grudnia 2011 r. Termin ten jest powiązany z przewidzianym przepisami ustawy - Ordynacja podatkowa terminem przedawnienia zobowiązań podatkowych. Upublicznienie takich informacji nie wywołuje żadnych skutków w sferze praw i obowiązków podatników związanych z rozliczeniem zobowiązań podatkowych.

Zakłada się, że ustawa wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2018 r.

3. Wpływ regulacji na mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców

Projektowana ustawa może mieć pozytywny wpływ na warunki funkcjonowania i rozwoju mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców. Korzystny wpływ na ich działalność będzie miała przede wszystkim możliwość ograniczenia podejmowanych przez „dużych” podatników działań umożliwiających takie planowanie podatkowe, którego efektem może być unikanie opodatkowania. Skutkiem tego rodzaju działań jest uzyskiwanie przez podmioty je stosujące nieuzasadnionej przewagi konkurencyjnej, co zaburza równą konkurencję na danym rynku.

Jednocześnie projekt ustawy nie nakłada na mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców żadnych dodatkowych obowiązków lub obciążeń, które mogłyby rodzić skutki finansowe po ich stronie.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy nie jest objęty regulacjami prawa Unii Europejskiej i nie wymaga uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia, właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej. Projekt nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu *rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych*.

Zgodnie z wymogiem art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa, projekt ustawy zostanie zamieszczony na stronie podmiotowej BIP Rządowego Centrum Legislacji.

<p>Nazwa projektu Ustawa o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych</p> <p>Ministerstwo wiodące Ministerstwo Finansów</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Pan Paweł Gruza Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Pan Maciej Żukowski Dyrektor Departamentu Podatków Dochodowych, tel.: (22) 694-33-26, e-mail: maciej.zukowski@mf.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 23 czerwca 2017 roku</p> <p>Źródło: Inicjatywa własna</p> <p>Nr w wykazie prac UD 233</p>
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Obecnie indywidualne dane podatkowe dotyczące podatników podatku dochodowego od osób prawnych nie są publicznie dostępne. Powoduje to, iż brak jest elementu społecznej kontroli nad działalnością takich podmiotów, w tym odnoszących się do wysokości odprowadzanych przez nie zobowiązań publicznoprawnych z tytułu podatku CIT.

Istotną wartością dla państwa jest odpowiedzialne podejście przedsiębiorców do prowadzenia działalności biznesowej. Zgodnie z zasadami CSR i RBC kwestia transparentności oraz ujawniania informacji z prowadzonej działalności jest kluczowa. Publikowanie związanych z prowadzoną działalnością danych tak finansowych, jak i pozafinansowych jest standardem odpowiedzialnego społecznie biznesu. Dostępność informacji objętych proponowaną regulacją dla szerokiego grona interesariuszy, w tym m.in. organizacji pozarządowych, organizacji pracodawców, organizacji branżowych, związków zawodowych, pracowników i in. może mieć wpływ na budowanie zaufania społecznego a także na kontrolę społeczną zachowań przedsiębiorstw.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Wprowadzenie do ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych regulacji dającej ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych możliwość publikowania informacji zawierającej podstawowe dane podatkowe wynikające z zeznania, np. przychody, koszty uzyskania przychodów, dochód, podstawa opodatkowania i należny podatek, w tym także nazwę podatnika oraz identyfikator podatkowy NIP wraz ze wskazaniem roku podatkowego, za który informacja jest publikowana. Informacja taką będzie mogła wskazywać również wysokość efektywnej stopy podatkowej danego podatnika, obliczonej jako procentowy udział kwoty podatku należnego w zysku brutto wykazanym w sprawozdaniu finansowym za ten sam rok podatkowy.

Podawane do publicznej wiadomości będą dane dotyczące tych podatników, których przychody za rok podatkowy, za który informacje mają zostać opublikowane, mieścić się będą w grupie 4.500 podatników CIT wykazujących najwyższe przychody oraz wszystkich podatników posiadających status podatkowej grupy kapitałowej. Upublicznianie danych podatkowych nie będzie naruszać przepisów o tajemnicy skarbowej.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Rozwiązanie przewidziane w projekcie ustawy przewidujące publikowanie danych podatkowych dotyczących indywidualnych podatników funkcjonuje już obecnie w systemach prawnych innych państw Unii Europejskiej. Ustawodawstwo duńskie przewiduje np., iż informacje o kosztach, obrotach, dochodach, czy podatkach poszczególnych firm znajdują się na ogólnodostępnej stronie rejestru duńskich firm, tzw. rejestr CVR. Również w Szwecji istnieje możliwość uzyskania informacji o prowadzonej przez przedsiębiorców działalności, z tym że informacje te są dostępne na wniosek. W Szwecji informacje można uzyskać w Urzędzie ds. rejestracji przedsiębiorstw Bolagsverket (dane dotyczące obrotów, strat i zysków firmy), a także w Urzędzie podatkowym Skatteverket (dane dotyczące podatków firmy).

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Minister właściwy do spraw finansów publicznych	1		Publikacja danych wynikających z zeznań podatkowych.
Podatnicy podatku dochodowego od osób prawnych obowiązanych	4.500 podatników o najwyższych	Dane MF	

pozostałe jednostki (oddzielnie)												
----------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Źródła finansowania	
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Projekt nakłada dodatkowe obowiązki na ministra właściwego do spraw finansów publicznych poprzez możliwość opublikowania określonych informacji. Zakłada się, iż realizacja tego obowiązku odbywać się będzie w ramach dotychczasowych środków.</p> <p>Wejście w życie przedmiotowej regulacji nie spowoduje skutków finansowych powodujących zwiększenie wydatków lub zmniejszenie dochodów jednostek sektora finansów publicznych, w tym w budżecie państwa i budżetach jednostek samorządu terytorialnego, w stosunku do wielkości wynikających z obowiązujących przepisów.</p>

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2016 r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	(dodaj/usuń)							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Projekt ma na celu pozytywnie wpłynąć na społeczną odpowiedzialność biznesu, jako „korporacyjnego obywatela”. Aby wzmocnić tę wartość i świadomość biznesu w zakresie jego odpowiedzialności społecznej wprowadzona zostanie możliwość publikowania określonych danych podatkowych.						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Pozytywny – efektem projektowanych zmian może być ograniczenie podejmowanych przez „dużych” podatników działań umożliwiających takie planowanie podatkowe, którego efektem może być unikanie opodatkowania. W wielu przypadkach mogą być to praktyki o charakterze tzw. agresywnego planowania podatkowego. Skutkiem tego rodzaju działań jest uzyskiwanie przez podmioty je stosujące nieuzasadnionej przewagi konkurencyjnej, co zaburza równą konkurencję na danym rynku. Sytuacja taka uderza przede wszystkim w małe i średnie przedsiębiorstwa.						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Pozytywny na obywateli/społeczeństwo. Udostępnienie danych podatkowych opinii publicznej umożliwi społeczną kontrolę nad zachowaniem podatników podatku dochodowego od osób prawnych oraz ułatwi pracę organizacjom pozarządowym typu „watch dog”, które zyskają dostęp do danych i materiały do analiz.						
	(dodaj/usuń)							
Niemierzalne	(dodaj/usuń)							
	(dodaj/usuń)							

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	
--	--

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☐ nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☒ inne: przygotowanie przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych informacji zawierającej określone dane podatkowe

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.		☒ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
Projektowana regulacja wprowadzi możliwość podania przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych informacji zawierającej określone dane podatkowe.		
9. Wpływ na rynek pracy		
Brak wpływu na rynek pracy		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Projekt ustawy nie wpływa na wymienione obszary	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Wejście w życie 1 stycznia 2018 r.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
3 lata po wejściu z życie regulacji, jako ewaluacja punktowa dokonana na wewnętrzne potrzeby Ministerstwa Finansów. Miernik - liczba podatników, których dane podatkowe są publikowane.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		